Kellemes ünnepeket, boldog új évet kedves olvasóinknak!

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK! Ára: 1.— Ft

PÉCSI Dohánygyár

IV. ÉVFOLYAM, 12. SZÁM A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA 1977. DECEMBER

Futkosás, alkatrész után

Vállalatunk gépparkja megnövekedett — több különböző típusú, de azonos műveletet végző gép működik — emelkedett a gyár teljesítőképessége. A megnövekedett teljesítőképességgel még fokozottabb mértékben nőtt a tmk feladata. A tmk a rábízott munkát csak úgy tudja határidőre és jó minőségben elvégezni, ha folyamatos és megfelelő mennyiségű az alkatrész-utánpótlás, elsősorban a központi műhely részéről. A műszaki tanácskozáson ismertetett tények alapján is köztudott, hogy a megfelelő mennyiségű alkatrész nincs biztosítva.

Az 1977. október 11-i trószti utasítás értelmében a központi műhely számunkra csak 350 fajta alkatrészt fog elkészíteni 1978 első félévében. A gyár igénye ezzel szemben 1020 féle alkatrész lenne félévenként. Természetesen ugyanezzel a gonddal küzdenek a társvállalatok is, Sátoraljaújhelynek pl. csak 200 fajta alkatrészt készít a központi műhely 1978 első félévében.

Célszerű lenne az azonos alkatrészeket használó vállalatoknak oly módon összefogni, hogy együttesen rendeljenek alkatrészeket külső gyártónál, továbbá a saját előállítás szakosításával egyes alkatrészeket a társvállalatok részére is egy-egy gyár állítaná elő. A nagyobb sorozatok révén könnyebb az elhelyezés, saját előállításban pedig ez bizonyos kapacitásnövekedést eredményezne.

Ebben az ügyben már történt előrelépés, de a végleges megvalósításig még sok problémát kell megoldani. Ezzel a megoldással elérhető, hogy további bizonyos számú alkatrészt — a hiányzó mennyiségből — el tudunk készittetni, illetve készíteni. Minden igyekezet ellenére szembe kell nézni azzal a ténnyel is, hogy a már eddig elhelyezett alkatrészek gyártását megszüntetik, vagy nem vállalják az elkészítését. Élő példa erre a vídiakés. Eddig gyártották, 1978-ban nem fogják gyártani.

Aki kicsit is ismeri e témát, az tudja, mit jelent az anyagbeszerzés, főleg acél esetében, pl. csak 10 kg-os tételről van szó. A termelés biztosítása érdekében kérjük gyárunk dolgozóit, nagyobb gondot fordítsanak a gépek helyes üzemeltetésére és lehetőleg indokolatlanul ne cseréljenek alkatrészeket, mert ez ideig egyáltalán nem mondhatjuk azt, hogy a jövőre nézve megoldott az alkatrész-utánpótlás.

Nagy László

Jövőre működésbe lép az adatrögzítő géppark

Adatfeldolgozás számítógépen

Bizonyára legtöbb olvasónk előtt ismeretes, hogy a Dohányipari Vállalatok Trösztje döntése alapján a jövő év elején önálló adatrögzítő géppark kezdi meg működését vállalatunknál. Ez a tény számos problémát vetett fel vállalaton belül. A gépek feladata — a vállalat és a tröszt anyagforgalmát feldolgozó debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem számítógépe számára „olvasható" formában rögzíteni a gyáron belüli anyagmozgatások adatait. Ez teljesen ismeretlen munkafolyamat volt eddig dolgozóink, elsősorban persze az adatokat szolgáltató és használó számviteli osztály dolgozói számára.

Be kell ismernem: nehéz feladat elé állított a vállalat vezetőségének megbízása, melylyel e nagyértékű gépek kezelőjének engem jelöltek ki. Nehéz az évek óta megszokott munkaterületeket felcserélni egy teljesen új, ismeretlen munkával. Igen nagy felelősséggel jár, nemcsak a berendezések nagy értéke miatt, hanem azért is, mert jövőbeni munkám minőségétől függ nagyrészt a számviteli osztály mérlegkészítési tevékenységének sikere is.

Az új munkaterület ellátása szükségessé tette a berendezések kezelésének, valamint a működtetéshez elengedhetetlenül szükséges programok elkészítésének elsajátítását.

A gépet a Budapesti Rádiótechnikai Gyár készíti, s külön tanfolyamokon tanítja meg a berendezést megvásárló vállalatok dolgozóit a kezelésre és a programozásra. A budapesti tanfolyamon vállalatunk dolgozói közül négyen vettünk részt: Zilahi Lajosné számviteli osztályvezető, Dénes Sándor ügyvitelszervező, Filkovics Sándorné könyvelési ellenőr és jómagam, mint a gép leendő kezelője.

A tanfolyam kezdetén sok új fogalommal kellett megismerkednünk ahhoz, hogy egyáltalán megértsük: hogyan működik a gép. Csak a gép működésének ismeretében lehet a kezelés, a programozás szabályait, folyamatát megismerni. Rendkívül érdekes és hasznos volt az egy hétig tartó előadás-sorozat, mely a gép mellé való „odaülést" előzte meg. De az igazi élményt a géppel való konkrét ismerkedés jelentette, melynek kezeléséhez sok segítséget adott a villanyírógép mellett szerzett eddigi gyakorlat.

Érdekessége a gépnek, hogy hang- és fényjelzésekkel figyelmezteti kezelőjét a hibák elkövetésére. De nemcsak mi követtünk el hibákat a gyakorlás, tanulás során, hanem a tanfolyam vezetője, Horváth Sándor rendszerszervező bemutatója során is előfordult, hogy hibát vétett, és a gép „megszólalt". A gép búgó hangjelzésére felkapta fejét a kezelő, de a gép kijelzőjére nézve, meg kellett állapítania, ő tévedett, nem a berendezés.

Persze, azért a világos, jól felépített ismertető előadások, gyakorlások és az esetenkénti tanulások mellett is izgalommal vártuk a tanfolyamot záró vizsgát. Szorgalmunk eredménye: valamennyien jó eredménnyel megfeleltünk a követelményeknek.

Most már kevesebb félelemmel várom az ismerős gépet. Bízom benne, hogy hamarosan „megbarátkozunk egymással", és nemcsak elméletben, de a mindennapi gyakorlati munka folyamán is sikert tudunk elérni a berendezés segítségével.

Kesztyűs Józsefné

Eredményes újítási hónap

November 15-én lezárult az újítási hónap. Vállalatunk kiemelkedő eredményt ért el, nemcsak a tröszt többi vállalatához, hanem az előző évek eredményeihez viszonyítva is. Az alant közölt számok a hivatalos végeredményt jelentik:

	Benyújtott javaslatok száma	Elért pontszám
Pécs	152	2935
Nyíregyháza	141	1970
Eger	64	1430
Debrecen	23	420
Sátoraljaújhely	19	290
DOHÉK	4	130
DDT	3	60
	406	7205

A Pécsi Dohánygyárhoz benyújtott 152 újítási javaslatból 83-at fogadtak el megvalósításra, 51 benyújtott, balesetvédelmi jellegű javaslatból 29 lett elfogadva. Az újítások, a megoldások feldolgozása, a szerződéskötések folyamatban vannak.

Reméljük, az újító kedv, amely az újítási hónap alatt megnyilvánult, továbbra sem veszít lendületéből és az éves eredményünk is hasonlóan kimagasló lesz, mint az újítási hónap eredménye.

Horváth István

Tél a Mecseken **Nyárfás Csaba felvétele**

Eredményes évet zárnak szocialista brigádjaink

Hatékony munkavégzés, anyagtakarékosság

Vállalatunknál másfél évtizede indult el a szocialista brigádmozgalom. Az eltelt időszakban a mozgalomban résztvevők száma megsokszorozódott, szakmai és kulturális színvonaluk emelkedett. A szocialista brigádok munkájukkal jelentősen hozzájárultak azokhoz az eredményekhez, amelyekkel vállalatunk iparági szinten elismerést vívott ki a termelésben, a szocialista társadalom építésében.

A mozgalom igazodva a mindennapi feladatokhoz, az igényekhez és a távlati fejlesztés irányelveihez, hasznos segítséget adott és ad ma is a vállalat vezetőségének, a tervek megvalósításában.

Vállalatunknál a szocialista brigádmozgalom fejlődését, minőségi változását és eredményeit szemléltetik az alábbi adatok:

	1971	1972	1973	1974	1975	1976
Összes brigád	15	16	17	27*	33	30
Brigádtagok száma	396	490	492	492	551	526
Elért fokozatok:						
Vállalat kiváló brigádja	—	—	—	—	—	2
Arany brigádérem	—	—	—	—	2	2
Ezüst brigádérem	—	—	—	2	2	7
Bronz brigádérem	—	2	2	2	11	10
Szocialista cím	10	13	10	10	14	9

(* A brigádmozgalomban résztvevők számában az 1974. évi nagyobb arányú emelkedést az okozta, hogy a nagy létszámú brigádokból kisebb létszámú brigádok alakultak.)

Szocialista brigádjaink munkáját dicséri termelésünk évről évre való emelkedése is:

	Termelés mill. db	Érték m/Ft
1971.	3766	332 799
1972.	4305	363 592
1973.	4115	388 791
1974.	4357	432 108
1975.	5339	530 214
1976.	5956	839 100
1977. évi várható	6038	863 613

A mozgalom lendülete kiterjedt az eszközökkel való takarékos és hatékony gazdálkodásra is. A hatékonyság további növelésének alapvetően egyik feltétele, hogy valamennyi munkahelyen feltárjuk a tartalékokat. Ez a feladat megoldhatatlan a dolgozók széles rétegeinek bevonása, a szocialista brigádok aktív részvétele nélkül.

A szocialista brigádok gazdasági tevékenysége az 1977-es évben is érezteti kedvező hatását. Ez megnyilvánult a jobb létszámgazdálkodásban, az anyag- és az energiafelhasználásban. Számos példát lehetne felsorolni a dolgozók javaslatairól, a takarékosságra, a munkaidő és munkaeszközök jobb kihasználására, amelyek végsősoron nemcsak az adott munkahely, hanem az egész vállalat érdekeit is szolgálják.

A vállalat vezetősége a párt- és tömegszervezetek vezetőivel egyetértésben úgy határozott, hogy a tervek megvalósítására tett vállalásokat azzal is támogatja, hogy a versenyeredmények elismeréséhez felhasználható anyagi eszközöket, illetve ezek felosztását teljes mértékben demokratizálta.

Ezen összegek elosztásáról a munkahelyi vezető és társadalmi aktívák bevonásával egyes területeken működő szocialista brigádok gondoskodnak.

A termelésben naponta születnek új gondolatok, javaslatok, újítások, amelyek mind tartalomban, mind eredményekben hathatósan segítik a vállalat munkáját és biztosíték arra nézve, hogy sikeresen zárjuk az 1977-es évet.

Kovács Jenő

A fenyő varázsa **Fotó: Nagy László**

Tűzjelzés és riasztás

Fontos népgazdasági és egyéni érdek fűződik ahhoz, hogy a keletkezett tűzesetekről a tűzoltóság tudomást szerezzen.

A gyors beavatkozás érdekében fontos, hogy a tűzjelzés minél előbb és minél rövidebb úton történjen. A tűzjelzésnek számtalan eszköze lehetséges, de mindig azt kell választani, ami a legkisebb időveszteséggel jár.

Minden állampolgár köteles az általa észlelt, a rendes munkamenettel nem kapcsolatos tüzet — azt is, amit a tűzoltóság segítsége nélkül eloltottak — azonnal jelezni a tűzoltóságnak.

A tűzjelzési kötelezettség elmulasztása szabálysértést valósít meg!

A tűzjelzés ingyenes. A kivonuló tűzoltóság az általa végzett tűzoltói munkáért semmiféle díjat, illetéket nem szed.

A tudatosan félrevezető tűzjelzést a törvény szigorúan bünteti!

A létesítmények vezetőinek feladata, hogy a tűzjelzés lehetőségeit megteremtsék és a dolgozókat a tűzjelzésre részletesen kioktassák. Az oktatást elméleti és gyakorlati vonatkozásban egyaránt el kell végezni.

Fontos, hogy a tűzjelzésre a legjobb módot alkalmazzák és a legalkalmasabb eszközt használják. A tűzjelzésnek két módját különböztetjük meg:

a) tűzoltóság felé történő tűzjelzést,

b) a létesítményen belüli tűzjelzést.

A tűzjelzés eszközei: személyes közlés útján (élőszóval), hangjelző berendezéssel (csengő, kolomp, sip, sziréna), technikai eszközzel (városi vonal 05-ös, vagy tűzjelző távbeszélő).

A tűzjelzési eszközök elhelyezését a gyors tűzjelzés biztosítása érdekében könnyen, felismerhetően jelezni, jelölni kell. A tűzjelzésre alkalmas telefonok mellé a helyi és az állami tűzoltóság hívószámait jól láthatóan ki kell függeszteni.

Igen fontos tudnivaló az, hogy hogyan kell tüzet jelezni. A tűzjelzés részletes és megbízható legyen! A tűzoltóságnak a tűzesetekre vonatkozóan meghatározott adatokra van szüksége. Ezek az adatok a következők:

1. a tűzeset pontos helye (város, utca, házszám).
2. hol ég (épület, pince, emelet, padlás).

3. mi ég (tűzveszélyes folyadék, papír, fa, textil).

4. milyen terjedelmű a tűz (erők kivonulása miatt).

5. van-e élet veszélyben (első tennivaló!).

6. a jelző neve, a jelzés ideje, hogyan, honnan jelezte a tüzet.

A tűzriadó jelére a létesítményi tűzoltók a szertárnál gyülekezzenek. A tűz színhelyén dolgozók és létesítményi tűzoltók azonnal megkezdik a rendelkezésükre álló tűzoltóeszközökkel a tűz oltását. A tűzoltás vezetője a létesítményi tűzoltóparancsnok, vagy helyettese, vagy rajparancsnok, vagy tűzrendészeti előadó, továbbá az állami tűzoltóság helyszínre érkező parancsnoka.

A tűzoltás vezetőjének utasításait, rendelkezéseit minden dolgozó köteles maradéktalanul végrehajtani!

Hirczel József

Magyar sajtó napja — 1977.

A magyar sajtó napja alkalmából december hetedikén vállalati újságunk szerkesztő bizottsága, a szerzőgárda tagjai megemlékeztek a Vörös Újság megjelenésének évfordulójáról, ami egyben a magyar sajtó napja. Képünkön Irimi Sándor igazgató jutalmat ad át Huber Jenőnek, aki szintén nagy segítséget nyújt írásaival, dolgozóink megfelelő tájékoztatásához.
Nyárfás Csaba felvétele

A törzsgárdaszabályzatról

Ez évben már részletesen ismertettük folytatólagosan a vállalati kollektív szerződés szabályait. Most a vállalati törzsgárda szabályzat legfontosabb rendelkezéseit közöljük, mivel a törzsgárda szabályzat tulajdonképpen kiegészítése a vállalati kollektív szerződésnek. A törzsgárda tagsághoz fűződő és a kollektív szerződésben rögzített különböző juttatások alapvető feltétele, hogy a dolgozó a törzsgárda tagság szabálya szerint jogosult legyen a juttatásokra. A törzsgárda szabályzat a kollektív szerződéssel azonosan 1976—1980. évekre szól. A törzsgárda létrehozásának célja: nagyobb megbecsülésben részesíteni mindazon dolgozókat, akik a vállalathoz való hűségükkel, fegyelmezett magatartásukkal, és jó munkájukkal hozzájárulnak a vállalati feladatok maradéktalan teljesítéséhez.

A szabályzat szerint a törzsgárda tagság feltételei a következők:

– a Pécsi Dohánygyárban folyamatosan eltöltött 5 évi vagy ennél hosszabb munkaviszony,

– a munkafegyelem példás betartása,

– megbecsülés a munkatársak körében,

– munkával és magatartással elősegíteni a vállalat feladatainak megvalósítását,

– a dolgozó ellen nincs folyamatban fegyelmi eljárás, illetőleg nem áll jogerős fegyelmi határozat hatálya alatt.

Mindezen feltételek együttlétе esetén a dolgozó kérheti felvételét a törzsgárda tagságba. A felvételről három tagú bizottság dönt. A felvett tagság lesz jogosult a továbbiakban a kollektív szerződésben meghatározott többletjuttatásokra. A már széles körben ismert juttatásokon felül a törzsgárda szabályzat arról is intézkedik, hogy milyen esetekben kell a törzsgárda tagot előnyben részesíteni. Ilyen esetek az Élelmiszeripar Kiváló Dolgozója kitüntetésnél, a Vállalat Kiváló Dolgozója kitüntetésnél, ünnepélyes alkalmi jutalmazásoknál, bérrendezésnél, vállalati lakásépítés támogatásánál, szociális segélyeknél stb. Ezt az előnyt természetesen úgy kell érteni, hogyha egyébként minden egyéb követelményekben azonos feltételekkel rendelkező két dolgozó van, akkor a törzsgárda tagot előnyben kell részesíteni.

Mint minden jog és jogosultság mellett, úgy természetesen a törzsgárda tagságra való jogosultság feltételezi azt, hogy a törzsgárda tagságnak kötelezettségei is legyenek. A törzsgárda tag kötelezettségeit a szabályzat a következőkben határozza meg: a törzsgárda tagnak példamutatóan kell részt venni a munkafeladatok végrehajtásában, meg kell tartania a munkafegyelmet és másokat is erre kell ösztönöznie, rendszeresen kell fejlesztenie szakmai és politikai tudását, támogatni kell a fiatal dolgozók, valamint az új felvételes és gyengébb dolgozótársaikat, fokozottan kell kivenni részüket a társadalmi tulajdon védelmében, példamutatóan be kell tartani a munkavédelmi szabályokat és aktívan kell részt venni az üzemi demokrácia fórumain, ahol javaslataival, észrevételeivel segítheti közvetlen munkahelye feladatainak minél jobb, gazdaságosabb megvalósítását. Végül, mikor szünetel, ill. szűnik meg a törzsgárda tagság? Szünetel a törzsgárda tagság, ha a már felsorolt feltételek bármelyikét megsérti a dolgozó és ezért kizárják a törzsgárda tagok sorából. Megszűnik a törzsgárda tagság, ha a dolgozó arról önként lemond, vagy pedig vállalati munkaviszonya megszűnik, a nyugdíjba vonulás kivételével. A nyugdíjas a törzsgárda tagságát azzal a fokozattal tartja meg, amelyet a nyugdíjaztatásáig elért. Ugyancsak megszűnik a törzsgárda tagsága annak a dolgozónak, aki a törzsgárda tagok kötelezettségeinek folyamatosan nem tesz eleget, vagy törzsgárda tagságát fegyelmi következtében vonták meg.

Dr. Simon Gyuláné

Barátkozás, kötetlenül

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaságból delegáció érkezett az elmúlt hónapban gyárunkba. Látogatásuk célja tapasztalatok szerzése, a kreppelőgép megismerése és a kreppelés technológiájának elsajátítása volt. A két hét nagyrészét együtt töltöttük a gyárban. Már az első napokban megtaláltuk a közös nyelvet. Barátkozásban és a műszaki nyelvben is.

Kérdések záporoztak oda és vissza, így egyre közelebb kerültünk egymáshoz. Ez a hamar kialakult baráti szellem adta az ötletet, hogy ha a munkában már ismerjük egymást, ismerkedjünk otthonunkban is. Elsőként Szamosi László hívott meg egy kis kollektívát. Tízen jöttünk össze. Az asszonyok szorgoskodtak, mi pedig folytattuk az egyre jobban elmélyülő barátkozást. A kiadós halvacsora után oportóval hűsítettük a magyaros étel erejét. Azután hosszasan elbeszélgettünk. Az esti órákban elköszöntünk, és egy kellemes sétával tértünk otthonunkba.

Azután jöttek a munkával eltöltött napok. Motoszkált bennem, hogy a családommal én is vendégül látom a kedves vendégeket és két közvetlen munkatársamat.

Megbeszéltük a találkozót és együtt István-aknára, otthonomba utaztunk. Először a vendégek megismerték Pécs nyugati, most pedig északi részét. Az új környezet új témát adott a beszélgetésre, szóba jött mindannyiunk családja, a gyerekeink és az otthonaink. Beszélgettünk politikáról, gazdasági életről, az átlagember életéről. Vendégeink nagyon ügyesen próbálták bemutatni így szóban hazájukat, környezetüket, családjaikat, a koreai népet.

Később feleségem asztalhoz invitálta a vendégeinket. Hagyományos módon, magyaros étellel kínálta a társaságot, csirkepaprikás, rizs és galuska körettel, olyan ki-mit-szeret alapon. Irsai fehéret fogyasztottunk utána, de nem feledkeztünk meg öregbíteni a pécsi Szalon sörünk hírnevét sem. Tíz óra is elmúlt, hogy asztalt bontottunk és én sajnáltam a legjobban, hogy a vendégeknek el kellett menniök.

Úgy érzem, hogy a két este, amit így közösen, barátság és ismerkedés jegyében töltöttünk el, elérte azt a célt, amit nagyon szerettem volna. Tízezer kilométerre lakó emberek, ha találkoznak, így is tudnak örök emléket szerezni egymásnak. Gondolom, koreai barátainknak is eszükbe fog jutni majd otthon az a két este, amit barátaiknál töltöttek el.

Azért írom, hogy barátok, mert úgy érzem, hogy ez a rövid idő is elegendő volt ahhoz, hogy elmélyüljön a barátság köztünk, barátok legyünk. Talán ilyen a népek barátsága.

Varga Lajos brigádtag
Latinca Sándor szocialista brigád

Tisztelet „öregjeinknek”

Minden dolgozó életének nagy fordulatához érkezik akkor, amikor egy élet munkája után nyugdíjba vonul. Addig is, amíg az az idő elérkezik, többször is kapja tanújelét annak az elismerésnek, hogy munkáját hosszú idő óta végzi. Ilyen elismerések a törzsgárdatagság mellett a 25, illetve 40 munkában töltött év utáni jubileumi jutalmak is. Most azokat szeretném megemlíteni, akik november hónapban kaptak jubileumi jutalmat, illetőleg vonultak nyugdíjba. Huszonötéves jubileumi jutalomban részesült. Szücs József, az előkészítés dolgozója, aki 1969 óta dolgozik vállalatunknál, a munkán kívül aktívan részt vesz a vállalat társadalmi életében is és az aranyéremmel kitüntetett Vörösmarty brigád tagja. November hónap folyamán vállalatunknál három dolgozó került nyugállományba, ezek közül ketten szintén az előkészítés dolgozói voltak. Törzsök Jánosné, a Vörösmarty brigád tagja 1960-tól dolgozott a Pécsi Dohánygyárban. Vörös Mihályné pedig a vállalat kiváló brigádja címet elért Ady brigád tagjaként ment nyugdíjba. 1948 óta dolgozott a Pécsi Dohánygyárban.

Munkájukat ezúton is szeretettel és tisztelettel megköszönjük, kívánjuk, hogy jó egészségben élvezzék a megérdemelt pihenést.

Külön szeretnék megemlékezni Martin Lászlóné volt dolgozónkról, aki ez év október 31-én ment volna nyugdíjba. Martinné 1942-től dolgozott a Pécsi Dohánygyárnál, több helyen is végzett hasznos munkát, most legutoljára az óvodánál dolgozott. Volt munkatársunk sajnos már nem érhette meg a megérdemelt pihenés örömeit, mivel váratlanul elhunyt. A neki szánt negyvenéves jubileumi jutalmat is már csak az örökösök részére tudta a vállalat kifizetni. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Dr. S. Gy.-né

A költő önmagáról

Galambosi László szerzői estje

Ezt a riportszerű beszélgetést az 1977. december 17-én a gyár klubjában megrendezett Galambosi László szerzői est után készítettük.

– Egy Baranya megyei kis faluban, Berkesden születtem 1928 nyarán – kezdte a költő a dióhéjnál is kisebb önéletrajzot. – Pécsett végeztem a Tanítóképzőt. 1948–1974-ig a Pécsi Kisegítő és Foglalkoztató Intézetben dolgoztam. Jelenleg rokkantsági nyugdíjban vagyok.

– Mondj valamit költői pályád kezdetéről! Mikor írtad az első sorokat?

– Úgy hiszem, nagyon sokan, főleg „ifjú titán” korban megpróbálkoznak rímfaragással. Magam is tizenkilenc évesen vetettem először papírra gondolataimat.

– Megmutattad valakinek?

– Senkinek. Ezeket a sorokat a szerelem ihlette. – Szemében valami varázslatos csillogást véltem felfedezni, ami ahogy folytatta válaszát, érett komolysággá változott. – 1950 májusában bevonultam katonának, itt a faliújságra kerültek ki írásaim, viszont visszatekintve ezekre a versekre, nem voltak művészi értékűek, ugyanis ekkor még nem tudtam, hogy a versíráshoz nemcsak tehetség, hanem mesterségbeli tudás is kell.

– Ezt úgy érted, mint a képzőművészetben pl. a pikturában nem elég látni a színeket, hanem azokat láttatni, lefesteni, egymás mellé rakni a kellően megalapozott, kifeszített vászonra, valamint konzerválni szükséges, egyszóval meg kell tanulni a mesterséget, mármint a piktúra esetében is, hogy valaki művészien tudja ábrázolni a saját látásmódját.

– Igen, és ezért sokat köszönhetek mesteremnek: Lovász Pálnak, aki Várkonyi Nándorral és más írókkal együtt 1931-ben megalakította Janus Pannonius Társaságot. Az ő soha meg nem sértő kritikái nyomán kerültem egyre közelebb a költészethez, s találtam meg hangomat.

– Mikor jelent meg az első versed?

–1956-ban, amikor Hunyadi szobrát felállították a Széchenyi téren. A Hunyadi című versem nemcsak nyomtatásban jelent meg, hanem Fülöp Mihály, a Pécsi Nemzeti Színház művésze tolmácsolásában elhangzott a helyi rádió akkori műsorán. Az 1958-ban megjelenő (Sorsunk és Dunántúl című folyóiratok utóda) a Jelenkor második számától kezdve mind a mai napig munkatársaként becsül. Egyébként munkáim megjelennek az ország irodalmi folyóiratában, valamint irodalmi mellékletekben. – Arca oly nyugodt volt, mintha nem is a saját publikálásáról, hanem valami hétköznapi témáról beszélne.

– Tudott dolog, hogy nyolc köteted jelent meg, de kevesen tudják, melyik volt az első, és hogy következtek egymás után a többiek.

– Elsőnek a LENGŐ FÉNYHIDAK című kötet látott napvilágot, de ebben helyet kaptak Bertók László és Makay Ida versei is (1964); majd a SÁRKÁNYOK ÉS TŰZFÁK (1967); A KŐLILIOM VÁRA (1970); A LÁNG ÖRÖMEI (1972); AZ IRGALOM ÁGAI (1974); BARÁNY ÉS HOLLÓ (1975); LEPKEKIRÁLY (1975); A FORRÁS LÁNYAI zárja a sort, ez, mint tudod az idén jelent meg — mondta szelíd mosollyal.

– Most min dolgozol és mi lesz a legközelebbi köteted címe?

– A napokban fejeztem be a TEREMTMÉNYEK TALÁLKOZÁSA című verseskötetemet, s nyomdakész állapotban van a Móra Kiadónál RÖPTETŐ című gyerekkötetem. Abban bízom, hogy a jövő év első felében meg is jelenik – fejezte be nyugodt, szerény hangján a költő.

Sigora Irma

Nyugaton csökken, keleten nő a dohányzók száma

Új irányzatok az európai dohánypiacon

Gyorsan növekszik a gyenge cigaretták iránti kereslet

Nő a világ dohánytermelése és emelkedik a dohányfogyasztás is. A világtermelés 11,5 százalékát a kelet-európai országok, további 10 százalékát a nyugat-európai államok adják. Az elmúlt években a legfontosabb európai dohánytermelő országok sorrendben a következők voltak: Szovjetunió, Törökország, Bulgária, Olaszország, Görögország, Lengyelország, Jugoszlávia és Franciaország.

NÖVEKVŐ FOGYASZTÁS

A 70-es években mérsékelten emelkedett az európai dohánytermesztés, miután hosszú ideig csökkentették a dohánytermő területeket. Az Európai Közös Piac három legfontosabb dohánytermesztője – Olaszország, Franciaország és az NSZK – most ismét kezdi növelni a dohánnyal bevetett területeket, teheti ezt annál is inkább, mert létrehoztak egy olyan közös piaci szervezetet, amely fokozza a nyugat-európai dohány versenyképességét. A magasabb dohányárak ösztönzik a görög és a török termelőket, a bolgár, a román és a lengyel dohánytermést pedig a belföldi kereslet húzza felfelé az utóbbi években.

A fogyasztás 1966 és 1975 között évente 1–2 százalékkal emelkedett. A személyenként elszívott dohány mennyisége országonként eltérő. Franciaországban és Olaszországban például kevesebbet szívnak személyenként, mint a Közös Piac dohányt nem termelő országaiban, ámbár ez a különbség egyre kevésbé észrevehető.

Megfigyelhető a lakosságon belül a dohányzók arányának csökkenése is. Angliában például 1965-ben 40,6 százalék volt a dohányzók aránya, 1975-ben már 33,9, és becslések szerint 1980-ig 31,5 százalékra süllyed. A kelet-európai országokat ugyanakkor a dohányzás gyors terjedése jellemzi. A keresleten belül egyre inkább a gyenge, alacsony nikotintartalmú, világos dohányfajták kerülnek előtérbe. (A szakértők szerint évi 3 százalék körüli ütemben bővül a gyenge cigarettadohány termelése, a fejlődő országokban ennél gyorsabban, a sötét dohányé viszont hosszú távon csökkenő irányzatú.)

FELJÖVŐBEN A FEJLŐDŐ ORSZÁGOK

A dohány tipikusan a kisbirtokok terménye, termesztési költségeinek legnagyobb részét a szakképzett munkaerőre kell költeni. Éppen a kisbirtokok kiemelkedő fontossága miatt vélik úgy, hogy a fejlődő országokban lehet gyorsabban növelni a dohánytermesztést.

A dohánytermesztést egyébként számos tényező befolyásolja, így például a gazdasági helyzet, a közvetett adóterhek, de az is, hogy milyen kampányokkal ismertetik a dohányzás veszélyeit. A dohánytermelés pedig olyan tényezők függvénye is, hogy az egyes országok milyen termékek importjára kívánnak berendezkedni, akarnak-e egyáltalán dohánytermeket importálni, illetve a feldolgozott dohányexportra helyeznek-e nagy hangsúlyt.

Ezek után lássuk az országonkénti irányzatokat.

TÖRÖKORSZÁG

A törökök hagyományosan az exportra álltak rá. A dohánytermesztést azonban úgy növelték, hogy közben teljesen figyelmen kívül hagyták a belföldi, illetve a külföldi kereslet minőségi különbözőségét. Ennek az lett a következménye, hogy a török ízlésnek megfelelő cigarettát egyre kevésbé tudják külföldön értékesíteni, de importálniuk sem kell, úgysem kapnak „török ízű" cigarettát.

GÖRÖGORSZÁG

A görögök a törökökkel szemben nemcsak növelték, de választékban is szélesítették a termesztést, figyelemmel kísérve az ízlésbeli változást, s ma már főként exportra termelnek.

BULGÁRIA

Különböző importált dohányfélékkel igyekszik kiegészíteni hazai dohánytermesztését, s egyre inkább az export növelését tartja szem előtt. Ennek köszönhető, hogy ma már a világon messze a legtöbb dohányterméket Bulgáriából exportálják.

OLASZORSZÁG, JUGOSZLÁVIA

A két ország a nettó exportőrök jó példája. A megnövelt és változatossá tett olasz termelés lehetővé tette a dohánytípusok cseréjén alapuló kereskedelem felfuttatását. A termelés hosszú ideig stagnált, és nem tudta kielégíteni a belföldi keresletet, így 1972 és 1975 között a négyszeresére kellett növelnie cigarettaimportját. Jugoszláviában 1974–75-ben a cigaretta importja és exportja egyensúlyban volt.

FRANCIAORSZÁG, BELGIUM, NSZK, SVÁJC

A nyers dohány termesztése és importja főként exportcélokat szolgál. A francia dohányipar a sötét dohányra specializálódott, ezek exportja lehetővé teszi a választékbővítő importot. Belgium, az NSZK és Svájc importdohánnyal működteti jól menő dohányiparát, amely jelentős mennyiséget exportra is termel.

SZOVJETUNIÓ

Részben saját termelésű, részben külföldről importált dohánnyal bővítik a cigarettagyártást, de mivel a fogyasztás meghaladja a kínálatot, a Szovjetunió lett a világ legjelentősebb dohányimportőre. Legfőbb szállítója Bulgária.

SPANYOLORSZÁG, HOLLANDIA, ANGLIA

Spanyolország a belföldi igények kielégítésére importál dohányt, de nem exportál feldolgozott dohányterméket. Hollandia és Anglia nem termeszt dohányt, importalapanyaggal működteti virágzó dohánytermék-gyártását, termékeik híresek és keresettek a világpiacon.

AUSZTRIA, IRORSZÁG, SKANDINÁV-ÁLLAMOK

Európában még Ausztria, Írország és a skandináv-államok állnak a nettó dohányimportőrök sorában, a belföldi kereslet kielégítésére vásárolnak külföldről, s dohánykereskedelmük szinte elenyésző.

(A Világgazdaság nyomán)

Újévi jókívánság helyett...

Komoly kérdések, komolytalan válaszok

Érdemes elgondolkodni rajtuk

Nap mint nap beszélgetünk embertársainkkal hol erről, hol arról, komoly, vagy éppenséggel komolytalan dolgokról. Gyakorta más, harmadik személy a beszélgetésünk tárgya. Ilyenkor elemezzük viselt dolgait, tulajdonságait, jellemét. Ki így, ki úgy, kinek milyen kapcsolata, tapasztalata van, a szerint alkotja véleményét. Pletykálunk? Igen! Van, aki ezt mint információs csatornát ismeri el, van, aki éles fegyverként használja. Ez utóbbin már el lehet gondolkodni. Ki ne tudna rögtön temérdek példát felsorolni akármelyik változatra. Jó-e, rossz-e, fajtája válogatja. Védekezni lehet-e ellene? Aligha! Szélmalomharc. Ilyenkor mondják: gyökerestől kell kiirtani. A humánusabbja azt mondja, meg kell győzni az embereket arról, hogy ez helytelen, meg nem illik, meg nem szép, meg... Eredmény? Körülbelül mint szitával vizet merni. Mert akinek a vérében van...

De nem is ide akartam eljutni. Nem a szóbeszédről szeretnék pletykálni, hanem éppen a ki nem mondott vagy kimondott tettre készségről, tenni akarásról. Most komolyan veszem a komolytalanságot! Micsoda idétlenség? — mondhatják, de vajon mindig komolyan gondolják-e, mikor így kezdik a beszélgetést. — Én az Ő helyében..., vagy én a Te helyedben...

Csakhogy ez közel sem ilyen egyszerű, mert ugye én az „én helyemben" vagyok, Ő meg az Övében. Amit tesz, nem engem érint, hanem őt. Még akkor is, ha azt csinálja, amit én javasoltam. De mi lenne akkor, ha a hatás azt is elérné, aki a javaslatot szülte? Akkor is azt javasolná, amit javasolt?

A másik oldal már fantázia kérdése: csak egyszer lehetnék ez meg ez, akkor ezt meg ezt csinálnám! Ilyenkor, év vége felé, szilveszterkor még a komoly dolgokkal is komolytalankodunk. Az újságokban elmaradhatatlan kérdés, „Mit kívánna az új évben?" No, ez adta az ötletet. Két kérdést fogalmaztam meg és próbáltam rá választ keresni.

Az egyik: „Ki szeretne lenni?"

A másik: „— és mit tenne legelőször, ha egy napra az lehetne?"

Lássuk tehát a válaszokat:

— Építésügyi miniszter, de csak egy napig, és mivel pécsi vagyok, teljesen másképp alakítanám ki a városképet. Minden lehető helyre zöldet, virágot rakatnék.

— Nagyfőnök nem! Megdöbbentett a kérdés. Nagyon ravasz dolog. Ha azt mondom nem tudom, nem túl hízelgő rám nézve. Olyan helyre szeretnék menni, ahol két kérdést meg lehetne oldani: szeretnék annak a helyében lenni, aki kitilthatja a belvárosból a gépkocsikat, a másik pedig: megtiltanám az alkoholfogyasztást, ahol csak lehet.

— Ha lehetne, oktatási miniszter lennék és a pedagógusok kiválasztására, a felvételi vizsgák rendjére adnék szigorú utasítást. Vállalaton belül egy napra főkönyvelő lennék, megszüntetném a felesleges papírmunkát.

— Más.

— Saját magam szeretnék lenni!

— Államtitkár, vagy olyan illetékes, aki eltörölné a házasság intézményét és mindenfajta ilyen jellegű függőségi viszonyt. (Hm!)

— Szívesen lennék a lakáselosztó bizottság elnöke és három lakást utalnék ki: egyet a volt férjemnek, egyet a bátyámnak és egyet magamnak.

— Olyan szeretnék lenni, akinek hatalmában áll a vállalati vezetőállásúak munkatempójának, munkamoráljának szabályozása, hogy aki legjobban sír, annak még több munkát adjak.

— Továbbá...

— Erre vagy ilyen kérdésre már évek óta felkészültem. Szeretnék kereskedelmi osztályvezető lenni és egy nap alatt felállítani egy komplett kereskedelmi apparátust.

— Akinek lehetősége lenne a világon az összes hadsereg megszüntetésére, csak a rendőrség maradna, és olyan jólétet teremteni, hogy legfeljebb napi négy órát kelljen dolgozni.

— Nem szeretnék semmi lenni. Nyugalmat szeretnék. Egy nap semmire sem elég, az embereket nem lehet megváltoztatni. Teljesen kifordultak magukból. Már alig emberek...

Próbáljanak válaszolni a kérdésre. Játék. Komolytalan vagy veszélyes? Ki tudja?! Mindenesetre érdemes elgondolkodni rajtuk.

Gábor József

Öltözködési kultúránk alacsony fokú?

A Magyar Divat Intézet bemutatója a Kesztyűgyárban

Néhány héttel ezelőtt a Népszabadságban cikk jelent meg, amelyben Buzási János adatokkal alátámasztva kifejtette, hogy Magyarországon az emberek jelentős része rosszul öltözködik, a ruházkodási kultúra alacsonyabb fokú, mint amilyent egyébként az átlagos életszínvonal már lehetővé tenne.

Talán ennek oka az, hogy a mindenkori divatirányzatokra nem reagálnak elég gyorsan a gyártó vállalatok és a kereskedelmi szakemberek. Az előző évekhez képest ugyanis már változás tapasztalható, de azt mondhatjuk, hogy még mindig lassú a váltás.

A könnyűipar termelésének 70 százalékát a ruházati ipar adja, ami a leginkább piac- és divatigényes ágazat. Ha nem tartunk lépést a nemzetközi divattal, kiszorulunk a nyugat-európai piacokról és belső értékesítési nehézségekkel is számolhatunk.

A Magyar Divat Intézet a Pécsi Kesztyűgyár bemutatótermében a 78—79 téli-őszi divatmodellekből tartott divatbemutatót és tájékoztatót a kereskedelmi szakemberek, eladók számára, amelyre lapunk is meghívást kapott. Ezt a bemutatót az ország minden nagyvárosában megtartották. Az a cél, hogy az érdekelteket felkészítsék a januárban kezdődő üzletkötésre, hogy már addig kialakulhasson egy elképzelés, melyik modelleket érdemes megvásárolni.

Harsányi Márta, a Magyar Divat Intézet sajtófőnöke elmondta, hogy az intézet széles körű információs bázist alakított ki. Állandó külföldi tudósítóink vannak Párizsban, Rómában, Madridban. A legújabb divatirányzatokról gyorsan a nyugati cégek információjával egyidőben kapják a jelzést. Ezek alapján 100 tagú művészeti kollégiummal dolgozzák ki a reálisan megvalósítható divatelképzeléseket, s az illetékes szakemberekkel rövid időn belül ismertetik. Nem rajtuk múlik tehát, ha a divat késve jelentkezik az iparban vagy az üzletekben.

Ökrös Zsuzsa, a Magyar Divat Intézet tervezési osztályának helyettes vezetője:

— 78—79 őszi-téli divatjának jellemzője: következetes, lendületes, kényelmes. A következetesség elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a kialakított jó, ésszerű alapformák több szezonon át beépülnek az új divattendenciákba. A lágy anyagok felhasználásával, a test körüli anyagbőségek növelésével mozgást, lendületet fejez ki. Kényelmes divat, mert részletekben és egészében a komfort érzését biztosítja. Lehetőséget ad az egyéni igény kielégítésére a sokféle célszerű, egymáshoz illeszthető változatos ruhadarabbal.

A bemutatott modellek kizárólag hazai anyagokból készültek. A divatos anyagok jellemzői a könnyű súly, puha esés.

Az Intercolor nemzetközi színbizottság által megállapított divatszínek többek között a csontfehér, alumíniumszürke, nádzöld, világos makk, bikavér, tundrazöld és indiai arany lesznek.

A 78—79-es divat jellemzője az anyagigényesség, például ráncolt, rakott, rétegelt szoknyák. A sportos divat a mindennapi öltözködésben is tért hódít. Sok anorák szabású, szövetből készült felsőket mutattak be bőrpaszpolozással. A romantikus délutáni, esti viselet hangsúlyozottan nőies. A folklór jellegű húzott szoknyákat, fodros blúzokat a szoknya anyagával megegyező fejkendőket viselő manekenek méltán arattak nagy sikert.

A jövő év téli cipődivatja az egészen puha, lapos sarkú csizma, bokacipő és a régi fűzős cipő pehelykönnyű modernizált változata. A romantikus ruhákhoz lapos, bokán fűzött, úgynevezett balerinacipőket terveztek.

S. Zs.

HÍREK

— Megjött a Mikulás! Vállalatunk óvodájában bensőséges ünnepséget rendeztünk a kicsinyek részére.

— A Dunántúli Napló az idén is megszervezte az újságíróképzés fórumát, az újságíró stúdiót. Vállalatunk dr. Simon Gyulánét és Sigora Irmát iskolázta be.

— Az MM-akció középdöntőjén a Tabak szocialista brigád második helyezést ért el, bejutott a városi döntőbe és 366 brigádból a 11.-ek lettek.

— A KISZ Pécs Városi Bizottsága által kiírt jubileumi spartakiádon a dohánygyár lövészcsapata az első helyezést érte el, amiért 800 Ft-os sportvásárlási utalványt kapott.

— A hajdúszoboszlói polgári védelmi kiképző bázis volt a színtere annak a négynapos tröszti szintű polgári védelmi továbbképzésnek, melyen a Pécsi Dohánygyár ellenőrző állomásainak parancsnokai és parancsnokhelyettesei is részt vettek.

— November 29-én az SZMT rendezésében a munkaügyi bíróság elnöke tájékoztatta a vállalatok, intézmények munkaügyi döntőbizottságainak elnökeit az 1976/77-es évben tárgyalt munkaügyi viták tapasztalatairól. A döntőbizottságok munkájában felmerülő problémák megvitatására is sor került az értekezleten.

— Megérkezett a kondicionáló-pácoló csiga. Az előkészítés munkáját segítő gépet az Egri Dohánygyár műszaki kollektívája tervezte és készítette el. A kocsánysor hasonló feladatot ellátó henger helyére kerülő berendezés jól lapositható kocsány képzésével hivatott a jó minőségű kocsányvágat előállítását biztosítani.

— A vállalati szakszervezeti és KISZ-bizottság sportbizottsága 1978. január 15. nevezési határidővel ismét megrendezi a vállalati sakk-, asztalitenisz- és asztalifoci-bajnokságot. A verseny kieséses rendszerben egy napon lesz megrendezve. Nevezéseket a sporthíradó táblára kifüggesztett ládába kell bedobni.

— A december hetedikén megtartott technikus minősítő vizsgán Bánkuti Zsuzsa, Pauli Nándorné, Jancsi Sándorné, Szabóné (König Éva), és Katzircz László dohányfeldolgozó technikus képesítést szereztek.

— Szellemi totó a 60. évforduló jegyében. A harmadik, egyben az utolsó forduló helyes megfejtése: x 1 2, x 2 1, x 1 1, x 1 2 x; +1: x. Vásárlási utalványt nyertek: Katona Ilona Nyírtelek, Ady Endre utca 28., Gombos Pál Nyíregyháza, Kossuth Lajos utca 70.

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság
Felelős szerkesztő: Salamon Gyula
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly

Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engel János u. 8.
F. v.: Szendrői György

Értékelték az ÉDOSZ-hoz tartozó vállalatok sportmunkáját

Bírálatok és javaslatok

November végén tartotta az ÉDOSZ Megyebizottsága az 1977. évi sporttevékenységet értékelő ülését. Már hagyománynyá vált az év végi értékelés, és a következő évi feladatok megbeszélése. A kispályás labdarúgó-bajnokságon első helyezést elért csapat vállalatánál — a Pécsi Sütőipari Vállalat klubhelyiségében — került sor az ülés megrendezésére.

Halász János elvtárs, az ÉDOSZ Megyebizottság sportfelelőse elsőként a kispályás labdarúgó-bajnokság végeredményét ismertette, majd az első három helyezett csapat képviselője átvette a megérdemelt okleveleket, érmeket.

Ezekután következett az országos és megyei tömegsportrendezvények eredményeinek értékelése, kiemelve a jó teljesítményeket, s a felfedett hibák javításának lehetőségeit.

Összértékelés alapján a Megyebizottság területén működő vállalatok tömegsport-tevékenysége jónak mondható. Megfelelő volt az asztalitenisz- és sakkbajnokság színvonala, ami kívánnivalót hagy maga után, az a résztvevők száma volt. Ezen a jövőben hatásosabb szervezéssel javítani kell.

Az ÉDOSZ megyei sportnapon a helyzet hasonló volt, bár az eredmények ennek ellenkezőjét bizonyították. A sportnap előzetes megszervezésekor a Megyebizottság olyan döntést hozott, melynek alapján a legjobb eredményt elért vállalat sportolói külön díjazásban részesülnek. Ez azonban a következő hibák miatt elmaradt. Több esetben előfordult a sportnap folyamán egyes versenyágakban, hogy sikertelen reklamáció után voltak sportolók, akik sportszerűtlen magatartást tanúsítottak.

A Megyebizottság kollektív elhatározással tartotta vissza a díjakat, s így nem kerülhettek előnyösebb helyzetbe a rendbontók a fegyelmezett, bár kevésbé jó eredményt elért dolgozókkal szemben.

Az országos rendezvényekre nem sikerült minden esetben biztosítani versenyzőket, pedig a lehetőség adott volt.

Augusztus elején a megyét vállalatunk kispályás labdarúgó-csapata, s a Tejipari Vállalat kézilabda-csapata képviselte. Valamennyien becsülettel helytálltak, komolyabb eredményt azonban nem sikerült kiharcolni.

Az értékelést követően több hozzászólásban hangzott el bírálat, s értékes javaslat. Egy javaslat ezek közül vállalatunk sportkedvelő dolgozóit különösen érinti, ugyanis több sportfelelős mondta el, hogy nagyon megfelel a dohánygyári kispálya, a bajnokság lefolytatására, s felajánlották társaik nevében, hogy szívesen hozzájárulnak társadalmi munkával a pálya megfelelő rendben tartásához. Ezt örömmel fogadtuk, s abban maradtunk, hogy megfelelő időben élünk a felajánlott segítséggel, mivel valamennyi résztvevő vállalat csapatának közös érdeke a megfelelő sportlétesítmény biztosítása.

Befejezőként megbeszélésre kerültek a jövő évi feladatok.

Az eredményes munkához valamennyi vállalat sportbizottságának tömegsport munkatervet kell készíteni, melynek összeállításakor figyelembe kell venni a központi rendezvények időpontját.

Az 1978. évi feladatok között szerepel a természetjárás megszervezése, sakk-, asztalitenisz-bajnokságok, lövészverseny és kispályás labdarúgó-bajnokság, valamint az ÉDOSZ-sportnap megrendezése.

Hegyi József

Kommunista műszak

December harmadikán kommunista szombatot tartottak vállalatunk dolgozói. Háromszáznyolcvanan áldozták fel szabad szombatjukat és tizennégymillió-hatszázhatvanezer cigarettát gyártottak. Gyárunk munkásai napi bérüket a városi óvodaépítési akció céljaira ajánlották fel. Felvételünk a csomagolóban készült.

Fotó: Nyárfás Csaba

Georges Duhamel: A névsor

A híres párizsi Pasteur Intézet előtt egy kutya megharapott egy járókelőt. A férfi rémülten berohant az intézetbe, nyomában a tett elkövetője. A garázda ebet megkötözték. Az ügyeletes főorvos kezelésbe vette a sérült embert, ezalatt a négylábút is vizsgálatnak vetették alá. Rövid idő múltán megállapították, hogy az állat veszett. Az orvos természetesen azonnal intézkedett: az áldozat veszettség elleni szérumot kapott, majd ágyba fektették. Az injekció beadása után a sebesült sápadtan fordult a doktorhoz:

– Kérem, legyen szíves adjon nekem papírt és tollat.

Hosszan bámulta a mennyezetet, aztán felsóhajtott, és reszkető kézzel írni kezdett. Az ügyeletes főorvos azon igyekezett, hogy megvigasztalja:

– Kedves uram, ha nem tudná, önt a híres, nevezetes Pasteur Intézetben ápolják. Igaz, hogy veszett volt az eb, de aggodalomra nincs ok: ön hat nap múlva épen, egészségesen távozik, kutya baja nem lesz. Semmi értelme tehát, hogy pánikba essék és megírja a végrendeletét.

A sebesült felült az ágyon és halványan elmosolyodott.

– Drága főorvos úr, én nem végrendeletet készítek, hanem egy listát a „jóakaróimról", hogy ha mégis rám ragad az a kutya veszettség, tudjam, kiket kell majd megharapnom.

Dénes Géza fordítása

Színház

Shakespeare mellett Shaw a legnépszerűbb angol drámaíró Magyarországon, és talán legjelentősebb drámája a Tanner John házassága, amely eredetileg az Ember és a felsőbbrendű ember címet viseli.

A Tanner John házasságában a legendás spanyol nőhódító Don Juan kései utódját állitotta szinpadra. De a századforduló Angliájában a híres-hírhedt lovag nem ostromolja már a nőket, hanem menekülni szeretne az elől, hogy férjül fogják. Nincs menekvés — mondja Shaw darabja: ha egyszer a nő elhatározza, hogy apát keres a jövő „felsőbbrendű emberének" az úgy is lesz, mert akkor a nő ellenállhatatlan.

A Pécsi Nemzeti Színház az idei évadban műsorra tűzte ezt a rendkívül szellemes, szórakoztató darabot. Azok, akik nem sajnálják a fáradságot és időt szakitanak a színházi előadásra, bizonyosan kitűnően szórakoznak majd.

S. I.

Keresztrejtvény

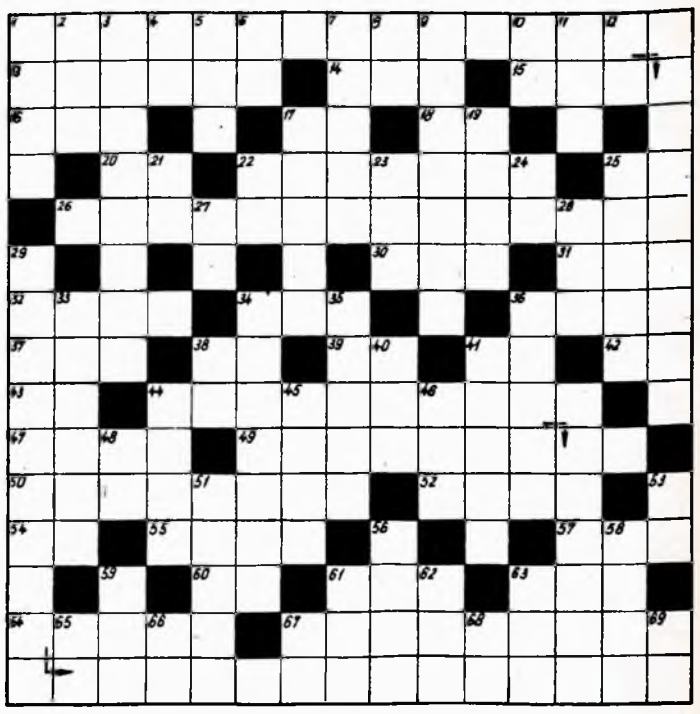

Vízszintes: 1. Benjamin Franklin egy mondását idézzük. A megfejtés első része (zárt betűk: L, A, G, Z, K). 13. Aláhull. 14. . . . poetica. 15. Kalászos. 16. Női név. 17. KL. 18. Fél csavar. 20. Himmler hadserege. 22. Például a bűnbak. 25. Népies kavics. 26. A megfejtés második része (zárt betű: S). 30. Era keverve. 31. Északi váltópénz. 32. Nem erre. 34. Amerikai titkosszolgálat. 36. Borravaló. 37. Mivel foglalkozik? – két szó. 38. Fordított sporteszköz. 39. A tetejére. 41. Kis patak a fordítottja. 42. Ól. 43. Maró magánhangzók. 44. A megfejtés negyedik, befejező része (zárt betű: O). 47. Rágógumi azonos betűi. 49. Speciális kő. 50. Névelővel Zeller-operett. 52. Angol grófság. 54. Klasszikus kötőszó. 55. Ritka férfinév. 57. Ingatlankezelő Vállalat. 60. Rosszhírű tábornok. 61. Létezik. 63. Revizor része. 64. . . . is megárt a sok. 67. Lőfegyverek egy fajtája.

Függőleges: 1. Orosz férfinév. 2. Műveltető képző. 3. Háztartási eszköz. 4. Régi római váltópénz. 5. Szilárd elv. 6. Motívum. 7. Belga kisváros Brüsszel mellett. 8. Dagály. 9. porcelángyár. 10. Serszélek. 11. Gléda. 12. Házrész. 17. Ébresztő. 19. Artéria. 21. Tagadó szó. 22. Santa . . . 23. Mutatószó. 24. Néma sól. 25. Kémény lyuk. 27. Görög betű. 28. KÖA. 29. A megfejtés harmadik része (zárt betűk: H, G, E, K). 33. Hesseget. 34. Szerszám. 35. Hosszmérték volt. 36. Meleg ruhadarab. 38. Ifjúsági Ház. 40. Erős kártyalap. 41. Másra ken. 44. Mutatószó. 45. Részben házasodik. 46. Mond – angolul (SAY). 48. Gódé páratlan betűi. 51. Kis ing. 53. Nadrágtartó. 56. Graz – keverve. 58. Klé a táviratban. 59. Csahosa. 61. Ferrum. 62. Lábiztatás. 63. Ua. mint az 59. sz. 65. Állati férőhely. 66. Helyhatározó rag. 67. Kettőzve Zola regénye. 68. Silbak. 69. Az egyik minisztérium névbetűi.

Beküldendő: a vízszintes 1., 26., 44. és függ. 29. sz. sorok helyes megfejtései a szerkesztőség címére 1978. január 10-ig. A helyes megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

Az előző számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése: A sziklatetőn tompa csönd, elhal remegőn odafönt, a szél lehellete is. Könyvjutalmat nyert: Darkó Ágnes, 4400 Nyíregyháza, Derkovits u. 89., Béres János, 4531 Nyírpazony, Vörőshadsereg u. 3., Szabó Sándor, 3526 Miskolc, Zsolczai kapu 19., Kindrusz Erzsébet, 4401 Nyíregyháza, Pf.: 146., Juhász Józsefné, 4320 Nagykálló, dohánybeváltó.

– Tokátis –

Fődíj egy futball-labda

Régi idők focija

(I. forduló)

① Angyalföldi kis „suttyó" szeneszsákot hord a pincék mélyén, majd bőrszeges cipőt húz és császár lesz belőle. Ilyenfajta giccseket csak az élet produkál. Rongylabdával tanulta a technikát, a külvárosból keménységet és küzdőképességet hozott magával, és vezére lett a Fradi világhírű T-betűs csatársorának, négy híján ötvenszer volt válogatott. Kiről van szó?

② Csodakapus. No, nemcsak a bámulatos robinzonádok, kivédett tizenegyesek okán, hanem főként szerénységével, szorgalmával és klubhűségével. Nagy egyesületben vagyont gyűjthetett volna, a „hariháromban" még a felszerelést is maga vásárolta. Hívták, nem ment, csábították, hű maradt. Ki ő?

③ Egy csel, egy passz, egy irtózatos kapáslövés és a zsirárdikalapos, nagybajszú újságírónak kialszik a szivar a szájában. — A világ legjobb játékosa — írja reszkető kézzel. És mérkőzés után a győzelemittas szurkolók — kifogják a konflisából a lovakat és úgy viszik végig diadalmenetben az Üllői úton . . . 1912-ben. Kiről van szó?

④ A hátvédtestvérek oly kedvesen énekeltek — tiszta gyönyörűség volt hallgatni. A pályán azonban — üstdobbal cserélték fel a gitárt, nem nőtt fű, nem termett gól negyvennyolcas lábuk nyomán. A mai csontbrigád jólnevelt kislány hozzájuk képest. Ketten együtt 88-szor voltak a válogatott tagjai is. Hogy hívták őket?

⑤ A Pubi. A nagy Fradi egyik legnyalkább és egyik legjobb védőjátékosa, a lesreállítás feltalálója és atyamestere. Nyolcszor volt válogatott. Ki ő?

⑥ — Ha nem lenne háló a kapun, a Vörös az egész Váci utat végigcselezné — mondták róla egyszer. Ő erre a maga módján válaszolt. 1925-ben Olaszországban egy vánszorgó labdával szerezte meg a győzelmet. — Jobb egy sántikáló dugó, mint egy viharos kapufa — szólt utána. Kiről van szó?

⑦ Bécsben, döntetlen állásról a 88. percben harminc méteres passzt állított meg a levegőben. A labda a lábán maradt, ő körülnézett, aztán rátette az egyik védő karjára. Az ijedtében megfogta a labdát. Tizenegyes. Győztünk. Aranycsatár volt — rajongott a nemesfémekért . . . Mi volt a neve?

⑧ A „csodacsapat" aranykovácsa. Az olimpiai bajnokcsapat lelkiatyja és gyermekkertésze. Mindent megadott és megszerzett fiainak — „csak" a világbajnokságot nem. Kiről van szó?

⑨ A Csikar. Csak így ismerték. Kedves, rokonszenves fiú, sokszoros válogatottsága ellenére megmaradt kisgyereknek, mosolygós „srác"-nak. Szemfülessége, fürgesége mind-mind a grundok üde levegőjét idézi. Legjobb éveiben mégsem vették figyelembe a válogatásnál. Talán azért, mert nem rejtette véka alá a véleményét. Kritikus természet, elméletben is nagyon ért a focihoz. Kiről van szó?

⑩ Egyedülálló labdazseni volt, de a szolidság szobrát nem róla mintázták. Egyetlen hónapig élt csak remeteéletet, de akkor olyan formára futott, hogy könnyedén nyerte a svájci VB legjobb góllövőjének kiírt mexikói serleget. Ez nagy hatással volt rá. Ma is a svájci serlegek táján él. Ki volt ez a technikás labdarúgó.

A helyes megfejtés beküldési határideje: 1978. január 1. Beküldendő a Pécsi Dohánygyár KISZ-bizottsága címére Pécs, Dohány u. 2—8.

Értékes díjakat lehet nyerni a KISZ-bizottság által szervezett háromfordulós, egyenként tíz kérdéses „Régi idők focija" sportvetélkedőn.

Díjak: I. díj 1 db bőrfoci. II. díj 1 pár bőr footballcipő. III. díj 1 pár edzőcipő.

Eredményhirdetés a harmadik forduló után.